

ניקיון פסח במחשב

איתן אשכנזי ודורון הראל

לכבוד פסח הממשמש ובא, משפחות רבות מכינות את הבית לקראת החג ביסודיות – ניקיון במקומות שלא נגישים בד"כ, אבק בארונות שלא ראו סמרטוט מאז פסח הקודם, צביעת הבית ועוד. אם כבר אז כבר, גם המחשב צריך ניקיון מדי פעם. ניקיון המחשב יעזור לו לעבוד מהר ויעיל יותר. כפי שאנשים רבים מקפידים על ביקור אצל שיננית אחת לתקופה, כך רצוי לקבוע מועדים סדירים לניקיון המחשב מדי תקופה על מנת לתחזק אותו.

ניקיון המחשב מחולק לשניים – לוגי (תוכנות, הגדרות וכו') ופיזי (אבק, שערות, לכלוך וכו')

מבחינה פיזית רצוי לשמור את סביבת המחשב נקייה ככל האפשר על מנת למנוע הצטברות אבק ולכלוך בתוך המחשב, דבר היכול לגרום להתחממות המחשב ואף להשבתו (פגשנו כבר מחשב של לקוחה אוהבת חתולים אשר מכמות השערות והפרווה בתוך המחשב ניתן היה "לייצר" חתול חדש...)

מבחינה "לוגית" ישנן מס' פעולות שניתן לבצע לבד בבית, ללא צורך להזמין טכנאי או לקחת את המחשב למעבדה.

הסרת תוכנות מיותרות:

רובנו מתקינים תוכנות רבות במחשב כלאחר יד על מנת לבדוק אותן, אולם לעתים קרובות שוכחים למחוק אותן מהמחשב במידה ואין לנו יותר צורך בהן. תוכנות אלו תופסות מקום בדיסק הקשיח ומשפיעות על ביצועי המחשב. המשימה הראשונה שלנו אם כן לניקוי המחשב הינה להיפטר מאותן

תוכנות שאין לנו צורך בהן. על מנת לעשות זאת, יש להיכנס ללוח הבקרה -> "הוספה או הסרה של תוכניות". לאחר מס' שניות תופיע רשימת התוכנות המותקנות במחשב שלנו. יש לעבור על רשימת התוכנות לזהות את התוכנות המיותרות ולהסיר אותן בעזרת כפתור "הסרה". יפתח חלון ובו בדרך כלל תצטרכו לאשר את רצונכם להסיר את התוכנה מהמחשב. אשרו את ההסרה. יתכן ויהיה צורך לאתחל את המחשב לאחר הסרת תוכנות

מסוימות כחלק מתהליך ההסרה.

לא לשכוח למחוק גם את קבצי ההתקנה של התוכנות.

ריקון סל המחזור

פעולה פשוטה נוספת היא ריקון סל המחזור. במחיקת קבצים בצורה רגילה ע"י מקש "Delete", הקבצים בד"כ לא נמחקים אלא מועברים לסל המחזור. סל המחזור מתמלא בקבצים רבים אשר עדיין תופסים את מקום בדיסק הקשיח. ע"י ריקון הסל ניפטר מהקבצים באופן סופי. ריקון נעשה ע"י לחיצה עם מקש ימני בעכבר על סל המחזור ובחירת "רוקן סל מחזור".

מחיקת קבצים זמניים:

תוכנות רבות המותקנות במחשב משתמשות בקבצים זמניים תוך כדי עבודתן השוטפת. קבצים אלו בד"כ לא נמחקים אלא נשמרים בתיקיה מיוחדת המיועדת למטרה זו. תיקיה זו גדלה ככל שעובר הזמן ועלולה להכיל ג'יגות רבות של קבצים שאין כל צורך בהם. מערכת ההפעלה Windows מכילה כלי בשם Disk Cleanup המיועד להסרת קבצים מיותרים. על מנת להפעילו יש לפתוח את תפריט התחל -> "כל התוכניות" -> "עזרים" -> "כלי מערכת" -> "Disk Cleanup". יש לבחור את הכונן הרצוי (בד"כ כונן C) ולהמתין עד שהתוכנה תסיים לסרוק את הדיסק. לאחר סיום ריצת התוכנה, יפתח חלון ובו מידע על הנתונים שניתן למחוק מחולק לפי סעיפים. במידה וסעיף מסוים לא ברור, יש לוותר על מחיקתו ולהתייעץ עם איש מקצוע לפני המחיקה.

לבסוף, יש לבצע איחוי של הדיסק הקשיח (במידה ויש מס' דיסקים/מחיצות, יש לאחות את כולם)

מטרת פעולת האיחוי הינה לארגן מחדש את הקבצים ואת השטח הבלתי מנוצל בדיסק על מנת שתוכנות יעבדו מהר יותר.

תוך כדי שימוש במחשב ותוך כדי מחיקת קבצים/יצירת קבצים חדשים, נוצר מצב שבו הקבצים לא מסודרים בדיסק הקשיח בצורה האופטימאלית, אלא הקבצים מחולקים למס' חלקים, דבר אשר גורם למחשב להתאמץ על מנת לקרוא את הקובץ. ברגע שהקובץ נמצא במקום רציף בדיסק (=מאוחה), המחשב יתאמץ פחות ומהירות פעולתו תשתפר.

מערכת ההפעלה windows מכילה כלי מובנה לביצוע

איחוי. קיימות גם תוכנות חיצוניות אשר מבצעות את האיחוי בצורה טובה יותר (למשל, סידור הקבצים שהמחשב טוען בעת עלייתו בתחילת הדיסק, כך שהמחשב יעלה מהר יותר), אולם לרוב המשתמשים הביתיים הכלי המובנה ב-windos מספיק בהחלט.

איך מבצעים איחוי:

יש לגשת לתפריט התחל -> "כל התוכניות" -> "עזרים" -> "כלי מערכת" -> "מאחה הדיסק".

יש לבחור את הדיסק/מחיצה הרצוי וללחוץ על "איחוי".

לא מומלץ לעבוד על המחשב בזמן האיחוי.

אם לא ביצעתם מעולם איחוי, יש לקחת בחשבון שפעולה זו יכולה לארוך זמן.

במאמר הבא נלמד להסיר תוכניות מהפעלה האוטומטית, ניקוי תיבת הדואר, מחיקת קבצי אינטרנט זמניים ועוד דרכים להמשיך להאיץ את פעולת המחשב.

אזהרה: אין למחוק קבצים שאינכם בטוחים מהם. בכל מקרה שלא יודעים – לא נוגעים.

